

HOTĂRÂREA nr. 3 - 93/2023

mun.Chișinău

30 iunie 2023

Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, având în componența sa:

Președinte - Vladislav Guțan;

Membrii - Octavian Lazarev, Victor Comerzan, Oleg Televca, Pavel Țurcan, Elena Cazacov, Alexandru Lozan

examinând în ședință publică contestația dl.XXXXXXX, administrator al XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petent, privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura Anticorupție XXXXXX,-

CONSTATĂ:

La xx.xx.2022 Inspecția procurorilor a înregistrat conform Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor sesizarea dl XXXXXX, administrator al XXXXXX, pe faptul pretinsei abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura Anticorupție, XXXXXX.

Potrivit sesizării s-a constatat, că [...].

La xx.xx.2017 a fost începută urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX. La xx.xx.2017, în cadrul cauzei penale, procurorul XXXXXX a înaintat în Judecătoria Chișinău, sediul XXXXXX demersul cu privire la autorizarea [...].

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2017, a fost autorizată [...].

Din demersul procurorului XXXXXX din xx.xx.2017 rezultă că, [...].

Prima încălcare admisă de procuror:

La xx.xx.2021 în Judecătoria Chișinău, sediul XXXXXX, XXXXXX a depus cerere de chemare în judecată privind scoaterea bunurilor de sub sechestru, în conformitate cu prevederile art. 209 alin. (2) Cod de procedură penală. Prin încheierea judecătorului XXXXXX din xx.xx.2021, a fost acceptată spre examinare cererea de chemare în judecată, ședința fiind stabilită pentru xx.xx.2022, ora xx.xx. Ședința din xx.xx.2022, la cererea scrisă a procurorului XXXXXX, a fost amânată pentru xx.xx.2022, pe motiv de aflare a procurorului în concediu. Ulterior, ședința din xx.xx.2022 a fost amânată pentru xx.xx.2022, pe motivul aflării judecătorului în concediu medical.

În ședința din xx.xx.2022 din numele Procuraturii Anticorupție, s-a prezentat procurorul XXXXXX, împuternicit prin procura emisă de procurorul-șef interimar al Procuraturii Anticorupție, XXXXXX, din xx.xx.2022.

Apreciază autorul sesizării că, neavând în condițiile art.55 Cod de procedură civilă, statut de participant la proces (*or, procurorul XXXXXX nu beneficia de*

împuterniciri - procură, din partea instituției pe care o reprezintă), procurorul XXXXXX, ilegal a cerut amânarea cauzei civile numite pentru xx.xx.2022.

A doua încălcare admisă de procuror: [...].

Ignorând fapte constatate prin acte judecătorești irevocabile, invocând pentru a treia oară pretense prejudicii ale XXXXXX (deși pretențiile au fost demontate), reprezentantul aceluiași organ de urmărire penală care anterior a aplicat mai multe sechestre ilegale, prin demersul din xx.xx.2017, procurorul XXXXXX a solicitat aplicarea sechestrului asupra acelorași obiecte, eliberate anterior de sub sechestre penale.

Apreciază autorul sesizării că, procedând în maniera expusă, procurorul XXXXXX a acționat contrar art.22 din Codul de procedură penală și art. 120 a Constituției.

A treia încălcare admisă de procuror:

Conform înregistrărilor audio eliberate de către instanță, pretinde autorul sesizării că, [...].

Prin urmare, după părerea autorului sesizării, procurorul în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, a comis abaterile disciplinare prevăzute de art.38 lit.a), b), e), e¹) și f) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, și pct.6.1.1., 6.1.2., 6.1.4., 6.5.1. și 6.5.2. ale Codului de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27 mai 2016.

În cadrul verificărilor efectuate, inclusiv ca rezultat al audierii procurorului vizat, Inspekția procurorilor a stabilit că, urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX a fost pornită la xx.xx.2017, de către Procuratura Anticorupție, în temeiul art.335 alin.(3) Cod penal. Anterior, la xx.xx.2016 de către organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție a fost pornită urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX în baza indicilor infrațiunilor prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b), art.27, 190 alin.(5) și 243 Cod pena.

La xx.xx.2017, cauzele penale menționate supra au fost conexe, cu atribuirea nr. XXXXXX.

Potrivit materialelor cauzei, [...].

În cadrul urmăririi penale, XXXXXX și XXXXXX au fost recunoscute în calitate de părți vătămate și părți civile.

La xx.xx.2017, XXXXXX a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată săvârșirea infrațiunii de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, comisă de un grup criminal organizat, în proporții deosebit de mari, acțiuni încadrate juridic potrivit art. 42 alin. (2), (3), 46, 190 alin. (5) Cod penal.

Prin ordonanța procurorului XXXXXX din xx.xx.2017, au fost puse sub sechestru [...]. Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2017, s-a admis demersul procurorului și s-a autorizat punerea sub sechestru a bunurilor XXXXXX menționate *supra*.

La xx.xx.2017 XXXXXX a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată săvârșirea, în participație, a infrațiunii de escrocherie, comisă de un grup criminal organizat, în proporții deosebit de mari, faptă calificată potrivit art.42 alin.(5), 46, art. 190 alin. (5) Cod penal.

La xx.xx.2021 administratorul XXXXXX, XXXXXX, a înregistrat în Judecătoria

Chișinău, sediul XXXXXX, cererea de chemare în judecată, privind scoaterea bunurilor de sub sechestru [...].

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2021, cererea de chemare în judecată a fost acceptată pentru examinare, ședința de judecată fiind stabilită pentru data de xx.xx.2022.

Citația adresată pârâtului, a fost înregistrată în cancelaria Procuraturii Anticorupție la data de xx.xx.2022. Prin rezoluția procurorului ierarhic superior din aceeași dată, a fost dispusă participarea, la judecarea pricinii, procurorului XXXXXX.

Prin adresa nr.xx din xx.xx.2022 procurorul XXXXXX a solicitat amânarea ședinței stabilite pentru data de xx.xx.2022 or, la acea dată, urma să se afle în concediu anual de odihnă.

Verificând pe pagina web oficială a Judecătoriei Chișinău evoluția dosarului nr. XXXXXX, constat următoarele:

- ședința din xx.xx.2022 a fost amânată la cererea ambelor părți¹;
- ședința din xx.xx.2022 a fost amânată în legătură cu aflarea judecătorului în concediu medical;
- ședința din xx.xx.2022 a fost amânată la cererea reprezentantului reclamantului;
- în ședința din xx.xx.2022 a fost atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, XXXXXX;
- ședința din xx.xx.2022 a fost amânată la cererea reprezentantului pârâtului;
- ședința din xx.xx.2023 a fost amânată, cu obligarea procurorului să prezinte cererea expusă verbal, în formă scrisă.

La xx.xx.2023 reprezentantul Procuraturii Anticorupție a expediat judecătorului XXXXXX cererea nr.xxx, în acord cu încheierea protocolară emisă în ședința din xx.xx.2023.

Următoarea ședință de judecată este stabilită pentru data de xx.xx.2023.

Între timp, în cadrul urmăririi penale au fost efectuate mai multe acțiuni de urmărire penală, care au generat la xx.xx.2022, punerea sub învinuire a, fiindu-i incriminată săvârșirea, în participație, a infracțiunii de escrocherie, comisă de un grup criminal organizat, în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută la art.42 alin. (5), 46, art. 190 alin. (5) Cod penal.

În paralel, la xx.xx.2022 administratorul XXXXXX, XXXXXX, în ordinea art.313 Cod de procedură penală, a înaintat judecătorului de instrucție, o plângere, prin care a contestat refuzului procurorului XXXXXX din xx.xx.2022, răspunsul procurorului ierarhic superior din xx.xx.2022, precum și ordonanța procurorului XXXXXX din xx.xx.2017, în partea în care viza punerea sub sechestru a [...].

Prin încheierea irevocabilă a Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2023, plângerea depusă de către administratorul XXXXXX, XXXXXX, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Cu referire la pretensele încălcări admise în cadrul ședinței de judecată din xx.xx.2023, procurorul XXXXXX a menționat că înaintarea cererilor verbale în cadrul ședințelor de judecată nu este interzisă de procedura civilă și, la solicitarea judecătorului, la xx.xx.2023, a înaintat în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX și o cerere în formă scrisă, în care a invocat aceleași temeuri și aceleași argumente,

solicitând repetat, în conformitate cu prevederile art.265 lit.a) din Codul de procedură civilă, încetarea procesului civil, din motiv că cererea nu urmează a fi judecată în procedură civilă, ci de către Judecătoria Chișinău, sediul XXXXXX, în conformitate cu prevederile art.313 din Codul de procedură penală. Poziția sa procesuală, expusă și în cererea din xx.xx.2023, nu reprezintă o acțiune contrară legii sau o folosire cu rea-credință de drepturile procesuale, ci rezultă, inclusiv din circumstanțele cauzei penale și este un drept procesual al participanților la proces, la caz, urmând să se pronunțe instanța de judecată.

La data de xx.xx.2023 a fost emisă Decizia Inspectorului din cadrul Inspecției Procurorilor a Procuraturii Generale, Mircea Roșioru, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, din motivul că nu au fost identificate temeiuri de tragere la răspundere disciplinară.

Urmare a verificării sesizării, Inspecția procurorilor a conchis că cererea de amânare a ședinței judiciare din xx.xx.2022, nu a fost focusată în exclusivitate pe solicitarea procurorului XXXXXX, ci era, mai degrabă, inevitabilă, în contextul în care o cerere de amânare a ședinței a parvenit și din partea reclamantului, or, rezultatul pretensei acțiuni prejudiciabile - amânarea ședinței din xx.xx.2022, este deopotrivă opozabil și comportamentul reclamantului și, pe cale de consecință, nu poate fi apreciat ca fiind cauzator de prejudicii acestuia.

Cu referire la pretensele acțiuni ilegale manifestate prin aplicarea repetată a sechestrelor, Inspectorul a constatat, că ordonanța procurorului XXXXXX din xx.xx.2017 (n.a. - *în vigoare și la moment*), cu referire la XXXXXX, a fost autorizată prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2017.

Subsecvent, prin încheierea irevocabilă a Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2023 a fost respinsă plângerea administratorului XXXXXX, inclusiv în partea ce se referea la ridicarea sechestrului [...].

În context, acțiunile dlui procuror XXXXXX, la moment sunt protejate prin acte de dispoziție judecătorești, investite cu autoritatea lucrului judecat.

Cu referire la prestația procurorului XXXXXX în pricina civilă, Inspecția procurorilor a conchis că, în conformitate cu prevederile art.56 Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt în drept, să prezinte probe și să participe la cercetarea lor, să pună întrebări altor participanți la proces, să formuleze cereri, să reclame probe, să dea instanței explicații orale și scrise, să expună argumente și considerente asupra problemelor care apar în dezbaterile judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă. Participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale. Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Din perspectiva cadrului legal enunțat, în raport cu cererea reprezentantului pârâtului XXXXXX, formulată verbal în cadrul ședinței din xx.xx.2023, inspectorul a constatat că aceasta a fost motivată, în fapt, pe trei aspecte:

- soluționând speța dedusă judecării prin încheierea din xx.xx.2023, judecătorul de instrucție s-a considerat drept instanță competentă să o judece;
- cel puțin pe un capăt al cererii de chemare în judecată din xx.xx.2021, există,

la cererea aceluiași reclamant, o hotărâre judecătorească irevocabilă (n.a. - *încheierea din xx.xx.2023*);

- reclamantul *de facto* acționează în interesele învinuiților, prin urmare, cererea de ridicare a sechestrului urmează a fi examinată în conformitate cu prevederile art.313 Cod procedură penală de către Judecătoria Chișinău, sediul XXXXXX și nu sunt întrunite cerințele art.209 alin (2) din Codul de procedură penală, pentru examinarea cererii respective în ordinea civilă.

Potrivit concluziei Inspecției, la caz se relevă inexistența unui act de dispoziție judecătorească care să constate că prin înaintarea cererii respective, reprezentantul pârâtului ar fi abuzat de drepturile sale procesuale sau, după caz, nu ar fi acționat cu bună-credință. Astfel, procurorul XXXXXX a executat încheierea protocolară a instanței de judecată, prin care reprezentantul pârâtului a fost obligat să prezinte cererea verbal formulată, în formă scrisă (n.a. - *în adresa președintelui de ședință a fost expediată cererea nr.xxx de încetare a procesului civil din data de xx.xx.2023*). Prin urmare, în condițiile în care litigiul judiciar-civil este pendinte, pe fundalul lipsei consecințelor de natură să prejudicieze drepturile autorului sesizării, angajarea răspunderii disciplinare a procurorului XXXXXX, pentru pretinsa săvârșire a abaterii disciplinare, este inadmisibilă.

Astfel, urmare a verificării sesizării, Inspecția procurorilor apreciind argumentele invocate în sesizarea, administratorul XXXXXX, XXXXXX, a constatat că sunt neîntemeiate, deoarece potrivit materialelor cauzei disciplinare prin raportare la circumstanțele de jure și de facto ale cazului, nu se confirmă îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu de către procurorul în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, respectiv nu a admis acțiuni care ar constitui abatere disciplinară.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspecția procurorilor, administratorul XXXXXX, XXXXXX la xx.xx.2023, a depus contestație privind anularea Deciziei din xx.xx.2023, cu atragerea la răspundere disciplinară a procurorului în Procuratura Anticorupție, XXXXXX, pentru faptele ce constituie abatere disciplinară, menționate în sesizarea și contestația depusă.

În susținerea contestației depuse, petentul, menționează că, el consideră că inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor a examinat cu superficialitate sesizarea depusă și nu a apreciat corect circumstanțele invocate în actul de sesizare.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică niciun temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării în termen de 10 zile de la data recepționării deciziei, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Studiind contestația depusă de administratorul XXXXXX, XXXXXX, și actele administrate în ședința Colegiului, verificând argumentele expuse de petiționar, Colegiul consideră că contestația depusă este neîntemeiată și urmează a fi respinsă,

deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă a circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorului în Procuratura Anticorupție, XXXXXX nu au fost stabilite careva temeuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către acesta a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Interpretarea normelor juridice și aprecierea bazată pe intima convingere, formată în urma examinării complete și obiective a acestora nu constituie temei de atragere la răspundere penală a procurorului.

Subsidiar, se reține că abaterea disciplinară constă într-o acțiune sau inacțiune neconformă cu îndatoririle profesionale sau administrative impuse procurorilor prin legi, regulamente sau ordine de serviciu și aceasta urmează să fie comise cu intenție sau din neglijență gravă.

În art.38 din Legea cu privire la Procuratură, legiuitorul a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

Potrivit materialelor procedurii disciplinare, acțiunile procurorului în Procuratura Anticorupție, XXXXXX nu se încadrează în nici una din abaterile disciplinare enumerate în prevederile menționate supra.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

În acest sens, Colegiul reține că trebuie făcută distincție între încălcarea normelor de procedură ca greșeală ce poate fi cenzurată pe cale controlului ierarhic superior și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată, și pe de altă parte, nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material sau procesual care pun în discuție însăși valabilitatea actelor întocmite de procuror și pentru care, un observator rezonabil (persoană informată și de bună-credință), nu poate găsi o justificare.

Colegiul reține că aceste alegații/omisiuni, astfel cum au fost prezentate în cuprinsul acțiunii disciplinare, vizează modalitatea concretă de soluționare a cauzei și temeinicia efectuării acțiunilor procesuale de către procurorul de caz, acțiuni care pot fi verificate cu ocazia efectuării controlului ierarhic superior sau judiciar.

Raportat la situația de fapt, rezultată din modul de efectuare a verificărilor de către Inspecția procurorilor și actele anexate la cauza disciplinară, Colegiul apreciază că nu se poate reține existența căror va indici care să contureze săvârșirea de către procurorul XXXXXX a vreunei abateri disciplinare.

Suplimentar, Colegiul menționează și faptul că în procesul de verificare disciplinară, nici inspectorul și nici Colegiul nu își poate aroga competențe ale procurorului ierarhic superior sau ale instanței de judecată, fiind în imposibilitate să le substituie. Aprecierile despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricăror dubii rezonabile. În cadrul verificării, Inspecția procurorilor corect a ajuns la concluzia că nu a identificat probe ce să demonstreze că procurorul de caz a acționat cu rea-credință sau contrar legii. Din contra, fiind supuse,

acțiunile procurorului, controlului ierarhic superior, s-a constatat, că acesta a acționat în baza legii și a probelor acumulate.

Având în vedere cele expuse, în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, pct.77⁶ sbpct. 1) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14.09.2016 și modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-13/17 din 24.01.2017, Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. A respinge contestația depusă de dl. XXXXXX, administrator al XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2023, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, XXXXXX.

2. Hotărârea Colegiului poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul colegiului în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acesteia

Președintele colegiului:

Vladislav Guțan _____ semnat _____

Membrii Colegiului:

Octavian Lazarev _____ semnat _____

Victor Comerzan _____ semnat _____

Oleg Televca _____ semnat _____

Pavel Țurcan _____ semnat _____

Elena Cazacov _____ semnat _____

Alexandru Lozan _____ semnat _____